

Ενότητα 5 «Ειρήνη – Πόλεμος»

Παραγωγή Επικοινωνιακού Λόγου

- **Είδη πολέμων:** Αμυντικοί, εθνικοαπελευθερωτικοί, επιθετικοί-ιμπεριαλιστικοί, εμφύλιοι
- **Είδη ειρήνης:** Ατομική, οικογενειακή, εθνική, παγκόσμια

- **Αιτίες Πολέμου**
 - Οικονομικά συμφέροντα των ισχυρών, κυρίως, χωρών
 - Διάθεση των εξοπλισμών και των όπλων που παράγονται
 - Εθνικισμός (το ένα έθνος είναι καλύτερο από το άλλο)
 - Κρατικές εδαφικές διαφορές
 - Μισαλλοδοξία (θρησκευτική, ιδεολογική)
 - Παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων
 - Προσωπικές φιλοδοξίες ηγετών
 - Πολιτικά συμφέροντα και φιλοδοξίες
 - Ιμπεριαλιστικές τάσεις
 - Ο ρατσισμός σε κάθε του μορφή (φυλετικός, θρησκευτικός, κοινωνικός κ.ά)
 - κ.ά.

- **Συνέπειες πολέμου**
 - Θάνατος πολλών ανθρώπων
 - Διάλυση οικογενειών
 - Ψυχικά τραύματα
 - Υλικές καταστροφές
 - Οικονομική κατάρρευση (δαπάνες σε εξοπλισμούς, υγεία, στήριξη πληγέντων, ανοικοδόμηση κτιρίων κ.ά)
 - Οικολογική καταστροφή (φυσικού περιβάλλοντος)
 - Κατάρρευση των θεσμών λειτουργίας ενός κράτους
 - Πνευματική στασιμότητα (Έλλειψη προόδου στις τέχνες, επιστήμες, γράμματα, πολιτισμό)
 - Ηθική διαφθορά (Καλλιέργεια και διαιώνιση του μίσους και διχόνοιας)
 - κ.ά.

- **Τα καλά της Ειρήνης (η αναγκαιότητά της)**
 - Προστασία των φυσικών δικαιωμάτων (ζωής, ελευθερίας, ιδιοκτησίας)
 - Ευημερία του ανθρώπου σε όλους τους τομείς της ζωής
 - Ηρεμία-ψυχική γαλήνη
 - Πρόοδος της οικονομίας (ανάπτυξη εμπορίου, βιομηχανίας κ.ά)
 - Άνθηση τεχνών, γραμμάτων, επιστημών = προαγωγή πολιτισμού (πνευματική ανάπτυξη)
 - Συνεργασία λαών για πρόοδο και ανάπτυξη σε διάφορους τομείς (οικονομία, εκπαίδευση, κοινωνία κ.ά)
 - Ομαλή λειτουργία των πολιτειακών και κοινωνικών θεσμών
 - Επικράτηση βασικών ανθρωπίνων αξιών και αρχών (Δικαιοσύνη, σεβασμός στη διαφορετικότητα, αγάπη, αλληλεγγύη, κ.ά)
 - Αρμονία διαπροσωπικών σχέσεων (ανάμεσα σε ανθρώπους και χώρες)
 - Ασφάλεια, κ.ά

➤ **Τρόποι εξασφάλισης της Ειρήνης:**

- Ανθρωπιστική παιδεία (οικογένεια, εκπαίδευση, πολιτεία)
- Χρήση του διαλόγου ως μέσο επίλυσης των διαφορών
- Η ανάπτυξη σχέσεων φιλίας μεταξύ των κρατών, μέσω πολιτιστικών, αθλητικών και άλλων εκδηλώσεων και η συνεργασία σε διάφορους τομείς, για διασφάλιση των συμφερόντων και την ευημερία όλων (πολιτικό, ενεργειακό-οικονομικό, κοινωνικό τομέα κ.ά.)
- Ενίσχυση της δράσης των φιλειρηνικών κινημάτων, για προβολή των θετικών της ειρηνικής συμβίωσης των ανθρώπων, καταδίκη του πολέμου και άσκηση πιέσεως στις κυβερνήσεις για επίλυση των διαφορών με διάλογο και ειρηνικά μέσα.
- Η ουσιαστική δράση των διεθνών οργανισμών και η λήψη αποτελεσματικών μέτρων για διασφάλιση της ειρήνης, μακριά από οποιεσδήποτε πολιτικές-οικονομικές σκοπιμότητες και εξυπηρέτηση εθνικών συμφερόντων. (πχ. ψήφιση νομοθεσιών για περιορισμό και απαγόρευση των εξοπλισμών)
- Η εκλογή σε εθνικό επίπεδο των κατάλληλων ατόμων σε σημαντικές πολιτικές θέσεις (πχ Πρόεδρος, Πρωθυπουργός κ.ά), με υψηλό ανθρωπιστικό πνεύμα και με υψηλό φιλειρηνικό αίσθημα.

➤ **Ο ρόλος της εκπαίδευσης στην προώθηση τη Ειρήνης**

- Καλλιέργεια στάσεων ζωής και αξιών που πρέπει να χαρακτηρίζουν τους πολίτες της εποχής μας (σεβασμός, αποδοχή διαφορετικότητας- θρησκεία, γλώσσα, κουλτούρα, κλπ-, δικαιοσύνη, αλληλεγγύη, συμβίωση-συνύπαρξη σε πολυπολιτισμικές κοινωνίες, περιβαλλοντική ευαισθησία κ.α)
- Χρήση διαλόγου ως μέσο επίλυσης διαφορών και αποτροπή της σχολικής βίας και παραβατικότητας και κατ'επέκταση της κοινωνικής βίας και παραβατικότητας. (οργανωμένα εκπαιδευτικά προγράμματα πχ. Visc)
- Αξιοποίηση μαθημάτων για ανάδειξη θετικών της ειρήνης και αρνητικών του πολέμου (πχ. «Ελένη» Ευριπίδη, Τέχνη, Μουσική, Θρησκευτικά, κ.ά)
- Αξιοποίηση του μαθήματος της ιστορίας, όχι για καλλιέργεια εθνικισμού και πατριωτικού φανατισμού, αλλά για γνώση των αιτιών, των αποτελεσμάτων και κυρίως των καταστροφικών συνεπειών των πολέμων για προβληματισμό και αναζήτηση ορθών τρόπων επίλυσης των διαφορών σε κάθε επίπεδο (εθνικό, κοινωνικό, πολιτικό κλπ).
- Συνεργασία και ανάπτυξη δεσμών φιλίας με μαθητές από άλλες χώρες στο πλαίσιο εκπαιδευτικών προγραμμάτων και μαθημάτων.
- Εκδρομές ψυχαγωγικές και γνωριμία με ξένους μαθητές, τη γλώσσα, την κουλτούρα τους.
- Διοργάνωση μουσικών και θεατρικών παραστάσεων με θέμα την Ειρήνη, περνώντας στους μαθητές τα κατάλληλα φιλειρηνικά μηνύματα.
- Διοργάνωση αθλητικών αγώνων αφιερωμένων στην Ειρήνη και συμμετοχή σε διεθνείς αγώνες, δίνοντας την ευκαιρία γνωριμίας με αθλητές από άλλες χώρες.
- κ.ά.

Κατοίκων εργασία: Με αφορμή ένα ταξίδι σας στη Γαλλία, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος Erasmus+, να συντάξετε μια ευχαριστήρια επιστολή στον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού, για την ευκαιρία που σας δόθηκε να ταξιδέψετε σε μια ευρωπαϊκή χώρα, να αναπτύξετε δεσμούς φιλίας με άλλα παιδιά και να γνωρίσετε τον πολιτισμό και την κουλτούρα τους. Στην επιστολή σας να επισημάνετε τη σημασία που έχουν τέτοιου είδους προγράμματα στην προώθηση της ειρήνης και συναδέλφωσης των λαών και πόσο σημαντικός είναι ο ρόλος της εκπαίδευσης στην ενίσχυση του πνεύματος ειρηνικής συνύπαρξης μεταξύ των ανθρώπων. (250-300λέξεις)